

Bijlage 1: Verkeersplan

Wil je het bedrijfsterrein, zowel binnen als buiten, veiliger maken, dan levert een verkeersplan een belangrijke bijdrage. Met dit stappenplan als leidraad kun je zelf een verkeersplan maken om de huidige situatie te inventariseren en de veiligheid voor de medewerkers te verbeteren. Een belangrijke tip vooraf: betrek de werknemers bij het maken van het verkeersplan. Zij zijn de dagelijkse eerste waarnemers van onveilige situaties en je beste in-house adviseurs.

1. Inventariseer de huidige situatie

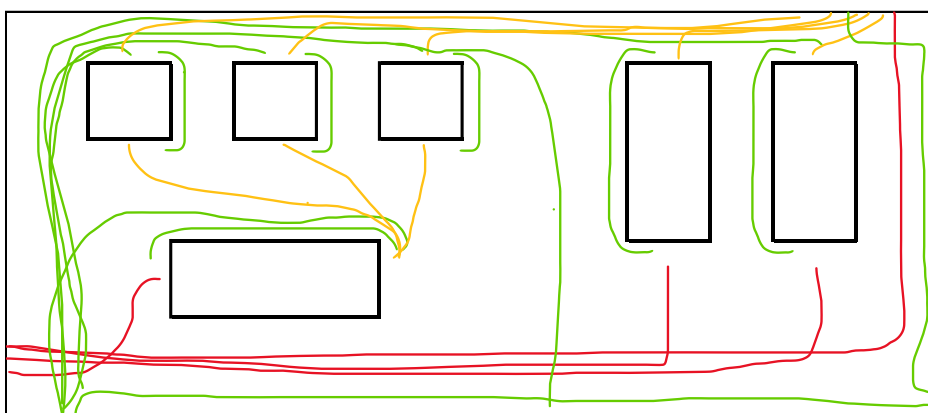
Wat zijn de verkeers- en goederenstromen? Wie en wat beweegt zich, in de huidige situatie, in en om het bedrijf en waarom? Het maken van een goed verkeersplan begint met een gedegen inventarisatie van de huidige situatie. Hoe gedetailleerder hoe beter.

a) Maak een overzicht van alle goederenstromen, zowel binnen als buiten. Dit zijn de bewegingen die gemaakt worden om de inkomende en uitgaande goederen van A naar B te verplaatsen. Voor dit overzicht kan een programma als Excel gebruikt worden.

b) Inventariseer dan de verschillende soorten van verkeer. Dit zijn alle bewegingen die in en om het bedrijf plaatsvinden, dus niet alleen het verplaatsen van goederen, maar werknemers die zich verplaatsen naar hun werkplek of de kantine, bezoekers die een kijkje nemen in het bedrijf, of overig personeel dat iets nodig heeft op de werkvloer. Splits uit in voetgangers, fietsers, interne transportmiddelen, vrachtauto's en personenwagens en plaats deze in je overzicht. Geef elk type verkeer een vaste kleur. Bijvoorbeeld: rood voor heftrucks/reachtrucks, paars voor vrachtwagens, groen voor voetgangers (medewerkers, derden, bezoekers).

c) Inventariseer wat er al aan belijning, borden en verkeersregels bestaat.

d) Maak met de verzamelde informatie een spaghetti-diagram. Hiervoor neem je een plattegrond van het magazijn en het bedrijventerrein als basis. Selecteer een representatieve periode om te inventariseren. Teken op je plattegrond alle bewegingen van alle verkeersdeelnemers die je waarneemt met pijlen in de hiervoor gekozen kleuren per type verkeer.

Rood: heftrucks

Geel: palletwagens

Groen: voetgangers

afbeelding 1: spaghetti-diagram

2. Genereer verbeteringen en oplossingen

Nu je alle verkeers- en goederenstromen helder en overzichtelijk gedocumenteerd hebt, is het tijd om samen met de medewerkers oplossingen te bedenken voor de gevaarlijke situaties. Ga hierbij uit van de arbeidshygiënische strategie, waarbij eerst wordt gekeken naar bronmaatregelen, zoals aanpassingen in het proces of voetgangersvrije zones. Wanneer dat niet voldoende blijkt kan gekeken worden welke technische maatregelen mogelijk zijn, zoals spiegels, borden, lijnen of technische aanpassingen aan de interne transportmiddelen. Daarna kunnen de organisatorische maatregelen, zoals verkeersregels, bepaald worden. Beoordeel of de bestaande verkeersregels voldoende zijn, of dat er verbetering mogelijk is. Bepaal ook waar de hotspots zitten, de situaties die altijd gevaarlijk zullen blijven, ondanks de genomen maatregelen.

Het is belangrijk om de verkeersstromen zoveel mogelijk te scheiden, dit is de basis om incidenten te voorkomen. Iedere verkeerssoort, dus voetgangers, heftrucks, vrachtverkeer heeft, net als in het openbare verkeer, zijn plaats.

Als iedere verkeerssoort zijn plek heeft gekregen in het plan, bedenk dan welke van de volgende zaken erin opgenomen moeten worden:

- Duidelijke voorrangsregels en voorrangssituaties
- Maximum snelheden
- De veilige rijrichting
- Duidelijk overzicht door belijning, rijrichtingen en oversteeksituaties.
- Bepaal waar eventueel extra belijning of wijzigingen in de huidige belijning nodig is.

In het verkeersplan dient ook vastgelegd te worden welke kleuren gebruikt worden voor de belijning en wat deze kleur betekent. In het algemeen geldt geel voor looppaden en rood voor het afbakenen van plekken die vrij moeten blijven vanwege nooduitgangen of brandblusmiddelen. Afhankelijk van de situatie kunnen kleuren toegevoegd worden voor de opslag van goederen, werkgebieden of rijpaden.

Om de verkeersstromen zo goed mogelijk te scheiden is het aan te raden om hekken te plaatsen tussen looppaden en rijpaden. Wanneer het niet mogelijk is om overal hekken te plaatsen, plaats dan in ieder geval hekken bij uitgangen, zoals van kantoren of de kantine, om te voorkomen dat vanuit de deuropening direct een rijpad op gelopen kan worden.

3. Maak een lay-out

Nadat je ook deze zaken helder in beeld gebracht hebt, stel je het nieuwe verkeersplan op. Verwerk alle mogelijke oplossingen in een nieuwe lay-out en maak een eenduidig en overzichtelijk plan.

4. Maak afspraken en stel instructies op

Als dit allemaal afgerond is, is het noodzakelijk om de afspraken en instructies op te stellen voor iedereen die het bedrijfsterrein betreedt. Stel voor iedere 'rol' aparte verkeers- en gedragsregels

op: voor medewerkers, bedieners van interne transportmiddelen, bezoekers, contractors en chauffeurs. Vergeet niet ook afspraken te maken over de handhaving van deze regels.

5. Implementeer de nieuwe maatregelen

Maak een tijdsplan en begin met het verbeteren van de meest gevaarlijke situaties en de plekken waar personeel regelmatig samenkomt, zoals de kantine en verbeter uiteindelijk de verkeerssituatie in het hele bedrijf. Zorg ervoor dat de medewerkers die geholpen hebben het nieuwe verkeersplan te maken, zelf het plan uitleggen aan alle ‘verkeersdeelnemers’ in en om het bedrijf. Maak ook een uitdeelbaar exemplaar van de regels, en stel deze beschikbaar voor medewerkers en gasten. Zo creëer je duidelijkheid voor alle betrokken partijen en verhoog je de verkeersveiligheid. Een mooie toevoeging die bijdraagt aan een prettiger werkplek en meer werkplezier.

6. Evalueer en borg

Er zullen altijd zaken veranderen, waardoor mogelijk nieuwe onveilige situaties zich aan blijven aandienen. Aanpassingen in het verkeersplan zullen dus ook nodig blijven. Daarnaast wil je voorkomen dat het nieuwe verkeersplan, met alle energie die je er in gestopt hebt, maar een korte periode effectief is.

Neem als vuistregel dat je, bij iedere verandering in en om het bedrijf, je afvraagt of deze verandering van invloed is op de verkeersveiligheid. Veranderingen die van invloed kunnen zijn op de verkeersveiligheid zijn bijvoorbeeld wijzigingen in inrichting, wijzigingen in het proces of nieuwe transportmiddelen.

Betrek de werknemers op de vloer bij deze verkeersveiligheidsevaluaties. Zij zien het duidelijkst wat er dagelijks op de vloer gebeurt en vooral waar het (bijna) fout gaat. Bovendien krijgt het verkeersplan meer draagvlak in de organisatie als het mede door de werknemers is opgesteld. Zo zal het verkeersplan langer en effectiever de veiligheid verbeteren.